

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název školy: Střední odborná škola stavební Karlovy Vary

Sabinovo náměstí 16, 360 09 , Karlovy Vary

Autor: MIROSLAV MAJCHER

Název materiálu: VY_32_INOVACE_19_ZMĚNY ELEKTRICKÉHO
ODPORU_E1

Číslo projektu: CZ 1.07/1.5.00/34.1077

Tematická oblast : ZÁKLADY ELEKTROTECHNIKY pro 1. ROČNÍK

Datum tvorby: 17.9. 2013

Datum ověření: 14. 10. 2013

Klíčové slovo: elektrický odpor, vodič, rezistence, závislost odporu

Anotace: Prezentace je určena pro žáky 1.ročníku oboru elektrikář, slouží k výkladu a procvičování dané látky. Žáci se seznámí s výukovým materiálem na téma změny elektrického odporu.

ZMĚNY ELEKTRICKÉHO ODPORU

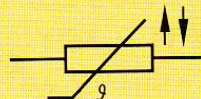
Polovodičové prvky mění svůj odpor působením různých vnějších vlivů. Je to například teplo, světlo, elektrické napětí, nebo magnetické pole.

ZMĚNY ELEKTRICKÉHO ODPORU

Odpor NTC termistoru
při ohřívání klesá

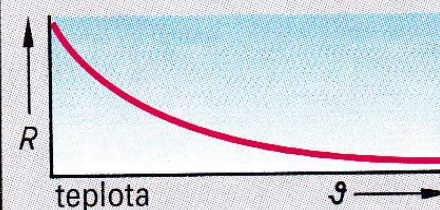
Tabulka: Ovlivňování elektrického odporu (rezistence)

teplem: materiály se
záporným teplotním
součinitelem odporu

odpor NTC-termistoru
při ohřívání klesá

charakteristika

¹ NTC - **N**egative **T**emperature **C**oefficient (anglicky) = záporný teplotní součinitel

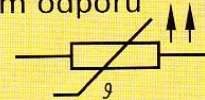
² PTC - **P**ositive **T**emperature **C**oefficient (anglicky) = kladný teplotní součinitel

ZMĚNY ELEKTRICKÉHO ODPORU

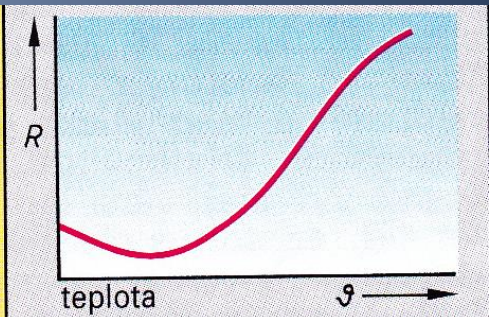
Odpor PTC termistoru při ohřívání nejprve trochu poklesne, pak ale silně stoupá.

Tabulka: Ovlivňování elektrického odporu (rezistence)

teplem: materiály s kladným teplotním součinitelem odporu

odpor PTC-termistoru v určitém rozpětí teplot s teplotou roste

¹ NTC - **N**egative **T**emperature **C**oefficient (anglicky) = záporný teplotní součinitel

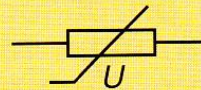
² PTC - **P**ositive **T**emperature **C**oefficient (anglicky) = kladný teplotní součinitel

ZMĚNY ELEKTRICKÉHO ODPORU

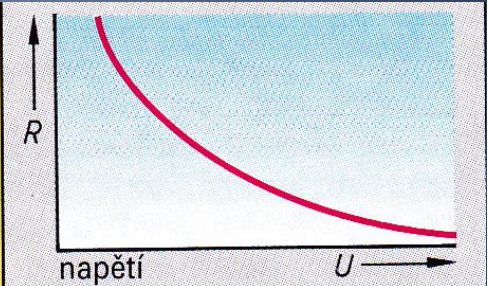
Odpor varistoru- tedy napětově závislého rezistoru se s rostoucím napětím zmenšuje.

Tabulka: Ovlivňování elektrického odporu (rezistence)

napětím:

odpor varistoru s rostoucím napětím klesá

¹ NTC - **N**egative **T**emperature **C**oefficient (anglicky) = záporný teplotní součinitel

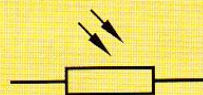
² PTC - **P**ositive **T**emperature **C**oefficient (anglicky) = kladný teplotní součinitel

ZMĚNY ELEKTRICKÉHO ODPORU

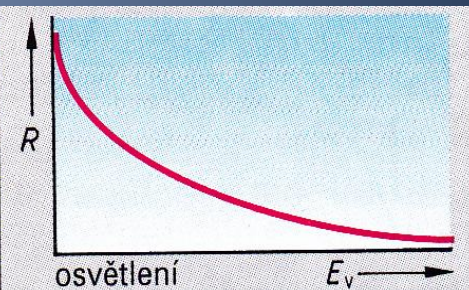
Fotoodpor s rostoucí intenzitou osvětlení zmenšuje svojí rezistenci.

Tabulka: Ovlivňování elektrického odporu (rezistence)

světlem:

odpor fotoodporu s rostoucím osvětlením klesá

¹ NTC - **N**egative **T**emperature **C**oefficient (anglicky) = záporný teplotní součinitel

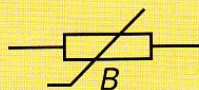
² PTC - **P**ositive **T**emperature **C**oefficient (anglicky) = kladný teplotní součinitel

ZMĚNY ELEKTRICKÉHO ODPORU

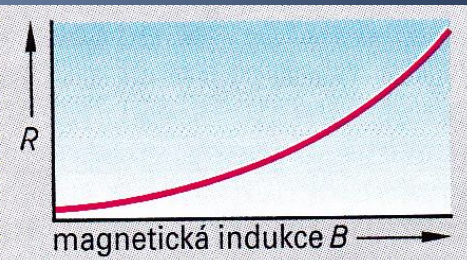
Odpor magnetorezistoru s rostoucí indukcí okolního magnetického pole narůstá.

Tabulka: Ovlivňování elektrického odporu (rezistence)

magnetickým polem:

odpor magnetorezistoru roste s narůstajícím magnetickým polem

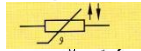

¹ NTC - **N**egative **T**emperature **C**oefficient (anglicky) = záporný teplotní součinitel

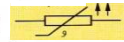
² PTC - **P**ositive **T**emperature **C**oefficient (anglicky) = kladný teplotní součinitel

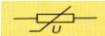
ZMĚNY ELEKTRICKÉHO ODPORU

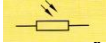
Některé materiály, **NTC¹-odpory**, vedou elektrický proud za horkého stavu lépe než v chladném stavu (viz tabulka), tj. mají záporný teplotní součinitel odporu a používají se k výrobě NTC-termistorů

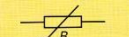

Odpor některých materiálů, **PTC²-odporů**, narůstá v určitém teplotním rozsahu velmi strmě (viz tabulka), tj. mají v tomto rozsahu kladný teplotní součinitel odporu a tyto materiály vedou proud za chladného stavu lépe než zahřáté. Používá se jich k výrobě PTC-termistorů

Hodnota odporu **varistorů** (napětově závislých rezistorů) se s rostoucím napětím zmenšuje.

Fotoodpory zmenšují svoji rezistenci s rostoucí intenzitou osvětlení (v praxi se dnes více používají fotodiody a fototranzistory).

Magnetické pole kolmé ke směru proudu protékajícího **magnetorezistorem** ovlivňuje hodnotu protékajícího proudu. Odpor magnetorezistoru narůstá s rostoucí magnetickou indukcí.

POUŽITÁ LITERATURA: TKOTZ, Klaus a kol. *Příručka pro elektrotechnika*. Praha: Europa - Sobotáles, 2002, ISBN 80-86706-00-1.